

UREDBA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE (EU) br. 795/2014**od 3. srpnja 2014.****o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave****(ESB/2014/28)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 127. stavak 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 3. stavak 1., članak 22. i prvu alineju članka 34. stavka 1.,

budući da:

- (1) Četvrta alineja članka 127. stavka 2. Ugovora i četvrta alineja članka 3. stavka 1. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a”) ovlašćuju Eurosustav za promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava.
- (2) Eurosustav promiče nesmetano funkcioniranje platnih sustava, između ostalog, provođenjem nadzora.
- (3) U siječnju 2001. Eurosustav je usvojio Temeljna načela za sistemski važne platne sustave Odbora za platni sustav i sustav namire (CPSS) Banke za međunarodne namire (BIS) kao minimalne zahtjeve za sistemski važne platne sustave (SIPS) ⁽¹⁾.
- (4) U travnju 2012. Temeljna načela za sistemski važne platne sustave zamijenjena su Načelima za infrastrukturu financijskog tržišta Odbora za platni sustav i sustav namire (CPSS) i Tehničkog odbora Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (dalje u tekstu: „CPSS-IOSCO načela”) ⁽²⁾, koja usklađuju i jačaju postojeće međunarodne nadzorne standarde, između ostalog, za SIPS.
- (5) Prema CPSS-IOSCO načelima, SIPS bi trebali podlijegati nadzoru, prema jasno određenim i javno objavljenim kriterijima, zbog njihove mogućnosti izazivanja sistemskih rizika ako su nedovoljno zaštićeni protiv rizika kojima su izloženi. Pored toga, nadležna bi tijela trebala imati dovoljne ovlasti i sredstva za ispunjenje svojih odgovarajućih zadaća, uključujući poduzimanje korektivnih mjera. CPSS-IOSCO predlaže provedbu tih načela u najvećoj mjeri dozvoljenoj nacionalnim pravnim i regulatornim okvirima.
- (6) Stoga, radi osiguravanja učinkovitosti i stabilnosti SIPS-a, Europska središnja banka (ESB) odlučila je provesti CPSS-IOSCO načela uredbom. Od tijela u drugim zemljama također se očekuje da na sličan način uvedu i primijene načela CPSS-IOSCO u svojim odgovarajućim pravnim i regulatornim okvirima u najvećoj mogućoj mjeri dozvoljenoj takvim okvirom.
- (7) Ova Uredba uređuje SIPS, uključujući sistemski važne sustave velikih plaćanja i platne sustave za mala plaćanja. Primjenjuje se na platne sustave kojima upravljaju središnje banke i privatni upravitelji. CPSS-IOSCO načela potvrđuju da postoje izvanredni slučajevi kada se ta načela drugačije primjenjuju na platne sustave kojima upravljaju središnje banke zbog zahtjeva utvrđenih mjerodavnim pravom, uredbom ili politikom. Eurosustav ima ciljeve javne politike, odgovornosti i institucionalno uređenje određeno u Ugovoru i Statutu ESSB-a, što znači da bi SIPS Eurosustava mogli biti izuzeti iz određenih zahtjeva sukladno ovoj Uredbi. U tom kontekstu, SIPS Eurosustava mogu biti izuzeti od posebnih zahtjeva u vezi upravljanja, planova vezanih uz prestanak rada, vlasničke udjele i likvidnu imovinu, rizike instrumenata osiguranja i investicijske rizike koji pokrivaju ista područja kao i odnosni zahtjevi koje je formalno donijelo Upravno vijeće. Ove iznimke su navedene u nekoliko odredaba ove Uredbe.
- (8) U skladu sa Smjernicom ESB/2012/27 od 5. prosinca 2012. o Transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (sustav TARGET2) ⁽³⁾, TARGET2 ima

⁽¹⁾ Dostupno na internetskoj stranici BIS-a, www.bis.org/publ/cps43.pdf.

⁽²⁾ Dostupno na internetskoj stranici BIS-a, www.bis.org/publ/cps101a.pdf.

⁽³⁾ SL L 30, 30.1.2013., str. 1.

decentraliziranu strukturu koja povezuje više platnih sustava. Komponente sustava TARGET2 usklađene su u najvećoj mogućoj mjeri s određenim iznimkama u slučaju ograničenja koja proizlaze iz nacionalnog prava. Sustav TARGET2 također je obilježen jedinstvenom tehničkom platformom pod nazivom Jedinstvena zajednička platforma. Upravno vijeće ima konačnu nadležnost u vezi sa sustavom TARGET2 i štiti njegovu javnu funkciju; ovo uređenje upravljanja odražava se u nadzoru sustava TARGET2.

- (9) Za učinkovitost i stabilnost SIPS-a potrebni su usklađenost s mjerodavnim nacionalnim zakonima te jasna pravila, postupci i ugovori na temelju kojih djeluje. Sukladnost sa zakonom odnosi se na pravne sustave svih zemalja u kojima djeluju upravitelj SIPS-a ili sudionici SIPS-a.
- (10) Učinkovitost i pouzdanost SIPS-a također ovise o jasnoći i primjerenosti njegovih pravila upravljanja, koja moraju biti jasno dokumentirana.
- (11) Pouzdan okvir koji se razvija radi sveobuhvatnog upravljanja pravnim rizicima, kreditnim rizicima, likvidnosnim rizicima, operativnim rizicima, općim rizicima poslovanja, rizicima skrbništva, investicijskim rizicima i drugim rizicima, nužan je zbog utvrđivanja, mjerenja, praćenja i upravljanja svim vrstama rizika koji nastaju kod upravitelja SIPS-a ili ih snosi upravitelj SIPS-a. Ovo također vrijedi za stabilnost i otpornost okvira instrumenata osiguranja upravitelja SIPS-a, pravila i postupaka u vezi neispunjenja obveza sudionika te planova kontinuiteta poslovanja.
- (12) Smanjenje sistemskog rizika zahtijeva, između ostalog, konačnost namire. Unija je donijela Direktivu 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira ⁽¹⁾. Direktiva 98/26/EZ zahtijeva da pravila za sustave određene u skladu s navedenom Direktivom odrede trenutak unosa (nakon kojega nalozi za prijenos postaju pravno provedivi i, u slučaju stečajnog postupka nad sudionikom, obvezujući za treće osobe) te trenutak neopozivosti naloga za prijenos. Unutardnevna namira ili namira u realnom vremenu može se također preporučiti ako je u skladu s općim modelom poslovanja SIPS-a i ako je potrebna radi omogućavanja upravitelju i sudionicima SIPS-a upravljanja njihovim odgovarajućim kreditnim i likvidnosnim rizicima.
- (13) Objektivni kriteriji, utemeljeni na riziku i javno objavljeni za sudionike u SIPS-u, koji dozvoljavaju pošten i (prema prihvatljivim standardima kontrole rizika), slobodan pristup SIPS-u, promiču sigurnost i učinkovitost SIPS-a i tržišta koje oni opslužuju, ali ne ograničava slobodno pružanje usluga u nerazmjernom opsegu.
- (14) Odredbe ove Uredbe koje zahtijevaju od upravitelja SIPS-a da prikupljaju, obrađuju i prenose podatke, trebaju biti bez utjecaja na bilo koja primjenjiva pravila o zaštiti podataka sudionika ili klijenata.
- (15) Općenito učinkoviti i djelotvorni SIPS, s jasno definiranim, mjerljivim i dostižnim ciljevima najbolje udovoljavaju potrebama sudionika SIPS-a i tržišta koje oni opslužuju.
- (16) ESB ima mogućnost tražiti od nacionalnih središnjih banaka da provode zadaće ESSB-a u mogućoj i prikladnoj mjeri.
- (17) Zahtjevi utvrđeni ovom Uredbom razmjerni su specifičnim rizicima i izloženostima SIPS-a.
- (18) Mogućnost nadležnih tijela da zahtijevaju korektivne mjere radi otklanjanja neusklađenosti s ovom Uredbom ili izbjegavanja ponavljanja takvih neusklađenosti i mogućnost za ESB da izriče djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće sankcije zbog povreda ove Uredbe, osnovni su elementi u provedbi načela CPSS-IOSCO u najvećoj mogućoj mjeri dozvoljenoj Ugovorom i Statutom ESSB-a.
- (19) Za usklađivanje s nadzornim zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom neophodno je odrediti prijelazno razdoblje u kojem bi se upravitelji SIPS-a upoznali s navedenim zahtjevima i provodili ih,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju nadzorni zahtjevi za SIPS.
2. Upravno vijeće donosi odluku kojom se utvrđuju platni sustavi na koje se primjenjuje ova Uredba, upravitelji tih platnih sustava i nadležna tijela. Popis platnih sustava na koje se primjenjuje ova Uredba, upravitelja platnih sustava i nadležnih tijela vodi se na internetskoj stranici ESB-a te se ažurira nakon svake promjene.

⁽¹⁾ SL L 166, 11.6.1998., str. 45.

3. Platni sustav se određuje kao SIPS ako: (a) je prikladan da bude odabran kao sustav sukladno Direktivi 98/26/EZ od strane države članice čija je valuta euro ili ako upravitelj tog sustava ima poslovni nastan u europodručju, uključujući poslovni nastan preko podružnice, preko koje sustav posluje; i (b) ako tijekom kalendarske godine ispuni najmanje dva od sljedećih uvjeta:
- i. ukupna prosječna dnevna vrijednost obrađenih plaćanja nominiranih u eurima prelazi 10 milijardi eura;
  - ii. njegov tržišni udio iznosi najmanje:
    - 15 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima,
    - 5 % ukupnih prekograničnih plaćanja nominiranih u eurima,
    - 75 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima na razini države članice čija je valuta euro;
  - iii. njegova prekogranična aktivnost (odnosno sudionici osnovani u zemlji koja nije zemlja upravitelja SIPS-a i/ili prekogranične veze s drugim platnim sustavima) obuhvaća pet ili više zemalja i ostvaruje najmanje 33 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima obrađenih od strane tog SIPS-a;
  - iv. koristi se samo za namiru drugih infrastruktura financijskog tržišta (FMI).
4. Upravitelji SIPS-a osiguravaju usklađenost SIPS-a kojim upravljaju, sa zahtjevima utvrđenima u člancima 3. do 21.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

- (1) „platni sustav” znači formalni sporazum između tri ili više sudionika, ne uključujući moguće banke za namiru, središnje protustranke, klirinške kuće ili neizravne sudionike, sa zajedničkim pravilima i tipskim sporazumima za izvršenje naloga za prijenos među sudionicima;
- (2) „nalog za prijenos” ima isto značenje kako je utvrđeno u prvoj alineji članka 2. točke i. Direktive 98/26/EZ;
- (3) „sistemski rizik” znači da će rizik sudionika ili upravitelja SIPS-a koji ne ispunjavaju svoje odgovarajuće obveze unutar SIPS-a uzrokovati da drugi sudionici i/ili upravitelj SIPS-a ne budu u mogućnosti ispuniti svoje obveze po dospijeću, s mogućnošću da učinci prelijevanja ugroze stabilnost financijskog sustava ili povjerenje u financijski sustav;
- (4) „upravitelj SIPS-a” znači pravna osoba koja je zakonski odgovorna za upravljanje SIPS-om;
- (5) „nadležno tijelo” znači središnja banka Eurosustava s temeljnim nadzornim ovlastima koja je kao takva utvrđena u članku 1. stavku 2.;
- (6) „SIPS Eurosustava” znači SIPS koji su u vlasništvu središnje banke Eurosustava i kojima upravlja ta banka;
- (7) „pravni rizik” znači rizik koji proizlazi iz primjene zakona ili drugih propisa, a koji obično ima za posljedicu gubitak;
- (8) „kreditni rizik” znači rizik da protustranka, bilo da se radi o sudioniku ili drugom subjektu, neće biti u mogućnosti u cijelosti ispuniti svoje financijske obveze po njihovom dospijeću ili u bilo kojem trenutku u budućnosti;
- (9) „likvidnosni rizik” znači rizik da protustranka, bilo da se radi o sudioniku ili drugom subjektu, neće imati dovoljno novčanih sredstava za ispunjenje svojih financijskih obveza po njihovom dospijeću, iako će možda imati dovoljno novčanih sredstava da to učini u budućnosti;
- (10) „operativni rizik” znači rizik da će nedostaci u informacijskim sustavima ili interni postupci, ljudska pogreška, propusti u upravljanju ili smetnje uzrokovane vanjskim događajima ili eksternaliziranim uslugama imati za posljedicu smanjenje, pogoršanje ili prekid usluga koje pružaju SIPS;
- (11) „rizik skrbništva” znači rizik nastanka gubitka u vezi s imovinom u skrbništvu u slučaju insolventnosti skrbnika ili podskrbnika, nepažnje, prijevare, lošeg upravljanja ili neodgovarajućeg vođenja evidencije;
- (12) „investicijski rizik” znači rizik gubitka s kojim je suočen upravitelj ili sudionik SIPS-a kada upravitelj SIPS-a ulaže svoja vlastita sredstva ili sredstva svojih sudionika, npr. instrumente osiguranja;
- (13) „tržišni rizik” znači rizik gubitaka na bilančnim i izvanbilančnim pozicijama, koji proizlaze iz kretanja tržišnih cijena;

- (14) „sustav neto namire s odgođenom isplatom” (DNS), znači sustav kojim se vrši namira na neto osnovi na kraju pretihodno određenog ciklusa namire, npr. na kraju, ili tijekom radnog dana;
- (15) „prekogrančni instrumenti osiguranja” znači instrument osiguranja u odnosu na koji je, sa stajališta zemlje u kojoj je imovina prihvaćena kao instrument osiguranja, najmanje jedan od sljedećih elemenata strani: (a) valuta nominacije; (b) zemlja u kojoj se nalazi imovina; ili (c) zemlja u kojoj je osnovan izdavatelj;
- (16) „prekogrančno plaćanje” znači plaćanje između sudionika osnovanih u različitim državama;
- (17) „infrastruktura financijskog tržišta” (FMI) znači višestrani sustav među institucijama sudionicama, uključujući upravitelja sustava, koji se koristi za kliring, namiru ili evidentiranje plaćanja, vrijednosnih papira, izvedenih financijskih instrumenata ili drugih financijskih transakcija;
- (18) „sudionik” znači subjekt kojeg platni sustav utvrđuje ili priznaje i koji ima dopuštenje da izravno ili neizravno šalje naloge za prijenos tom sustavu te je u mogućnosti primiti naloge za prijenos od tog platnog sustava;
- (19) „Odbor” znači upravni ili nadzorni odbor upravitelja SIPS-a, ili oboje, u skladu s nacionalnim pravom;
- (20) „rukovodstvo” znači izvršni direktori, tj. članovi jedinstvene uprave koji su uključeni u dnevno rukovođenje upravitelja SIPS-a i članovi upravljačkog odbora upravitelja SIPS-a u dvojnog sustavu uprave;
- (21) „zainteresirane strane” znači sudionici, infrastrukture financijskih tržišta (FMI) koje imaju utjecaj na rizik u SIPS-u, kao i, na pojedinačnoj osnovi, drugi uključeni sudionici na tržištu;
- (22) „kreditna izloženost” znači iznos ili vrijednost za koju postoji rizik da je sudionik neće namiriti u cijelosti, bilo po dospeljeću ili u bilo kojem trenutku nakon dospeljeća;
- (23) „instrument osiguranja” znači imovina ili obveza treće osobe koju upotrebljava davatelj instrumenta osiguranja radi osiguranja obveze prema primatelju instrumenta osiguranja. Instrument osiguranja obuhvaća domaće i prekogranične instrumente osiguranja;
- (24) „osiguravatelj likvidnosti” znači osiguravatelj gotovine sukladno članku 5. stavku 3., članku 6. stavku 5., članku 8. stavku 1., stavku 9. i stavku 11. ili osiguravatelj imovine sukladno članku 8. stavku 4., uključujući sudionika SIPS-a ili treću osobu;
- (25) „iznimni ali mogući tržišni uvjeti” znači sveobuhvatan niz povijesnih i hipotetskih slučajeva, uključujući razdoblja najveće volatilnosti kojima su bila izložena tržišta koja opslužuje SIPS;
- (26) „predviđeni datum namire” znači datum koji je pošiljatelj naloga za prijenos upisao u SIPS-u kao datum namire;
- (27) „opći poslovni rizik” znači bilo kakvo moguće pogoršanje financijskog položaja SIPS-a u smislu trajnog poslovanja kao posljedica smanjenja njegovih prihoda ili povećanje njegovih rashoda, na način da rashodi premašuju prihode te imaju za posljedicu gubitak koji se mora naplatiti iz kapitala;
- (28) „plan oporavka” znači plan koji je izradio upravitelj SIPS-a radi ponovnog uspostavljanja nesmetanog funkcioniranja SIPS-a;
- (29) „plan redovnog prestanka rada” znači plan za redovno zatvaranje SIPS-a koji je izradio upravitelj SIPS-a;
- (30) „značajno” znači rizik, ovisnost i/ili promjena koja može imati utjecaj na sposobnost subjekta da izvršava ili pruža usluge u skladu s očekivanjima;
- (31) „odgovarajuća tijela” znači tijela koja imaju opravdani interes za pristup informacijama SIPS-a radi ispunjavanja svojih zakonskih obveza, npr. tijela nadležna za sanaciju i supervizori glavnih sudionika;
- (32) „osnovni rizik” znači rizik da će protustranka izgubiti punu vrijednost uključenu u transakciju, tj. bilo rizik da će prodavatelj financijske imovine neopozivo isporučiti imovinu, ali neće primiti plaćanje, ili rizik da će kupac financijske imovine neopozivo platiti, ali neće primiti imovinu;
- (33) „banka skrbnik” znači banka koja drži i štiti financijsku imovinu trećih osoba;
- (34) „banka za namiru” znači banka koja drži račune u vezi s plaćanjima, na kojima dolazi do ispunjenja obveza koje proizlaze iz platnog sustava;
- (35) „nostro agent” znači banka koju koriste sudionici SIPS-a za namiru;
- (36) „jednostrano plaćanje” znači plaćanje koje uključuje samo jedan prijenos novčanih sredstava u jednoj valuti;

- (37) „dvostrano plaćanje” znači plaćanje koje uključuje dva prijenosa novčanih sredstava u različitim valutama u sustavu namire razmjene za vrijednost;
- (38) „povratni rizik” znači rizik koji proizlazi iz izloženosti prema sudioniku ili izdavatelju ako je instrument osiguranja koji je dao taj sudionik ili koji je izdao taj izdavatelj izrazito povezan s kreditnim rizikom tog sudionika odnosno tog izdavatelja;
- (39) „radni dan” ima isto značenje kako je utvrđeno u članku 2. točki (n) Direktive 98/26/EZ.

Članak 3.

Pravna stabilnost

1. Upravitelj SIPS-a ocjenjuje omogućuje li primjenjivo pravo u svim relevantnim pravnim sustavima visok stupanj sigurnosti za svaki značajni aspekt aktivnosti svog SIPS-a i podržava li ga.
2. Upravitelj SIPS-a donosi pravila i postupke SIPS-a i sklapa ugovore koji su jasni i u skladu s primjenjivim pravom u svim odgovarajućim pravnim sustavima.
3. Upravitelj SIPS-a je sposoban na jasan i razumljiv način odrediti primjenjivo pravo, pravila, postupke i ugovore za djelovanje SIPS-a nadležnim tijelima, sudionicima, i, po potrebi, klijentima sudionika.
4. Upravitelj SIPS-a poduzima mjere kako bi osigurao da su njegova pravila, postupci i ugovori provedivi u svim odgovarajućim pravnim sustavima i da radnje poduzete temeljem takvih pravila, postupaka i ugovora neće biti utvrđene ništetnim, pobjojnim ili biti predmetom obustave.
5. Upravitelj SIPS-a koji posluje u više od jednog pravnog sustava utvrđuje i ublažava rizike koji proizlaze iz mogućih sukoba zakona.
6. Upravitelj SIPS-a poduzima sve što je moguće kako bi osigurao pravni oblik SIPS-a sukladno Direktivi 98/26/EZ.

Članak 4.

Upravljanje

1. Upravitelj SIPS-a ima dokumentirane ciljeve koji daju visoki prioritet sigurnosti i učinkovitosti SIPS-a. Ciljevi izričito podržavaju financijsku stabilnost i druge odgovarajuće procjene javnog interesa, a posebno otvorena i učinkovita financijska tržišta.
2. Upravitelj SIPS-a ima dokumentirana pravila upravljanja koja osiguravaju jasne i izravne linije odgovornosti. Ova se pravila upravljanja stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima, vlasnicima i sudionicima. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje skraćene verzije navedenih pravila upravljanja.
3. Funkcije i odgovornosti Odbora su jasno određene. Funkcije i odgovornosti Odbora uključuju sve navedeno u nastavku:
  - (a) utvrđivanje jasnih strateških ciljeva SIPS-a;
  - (b) utvrđivanje dokumentiranih postupaka za funkcioniranje SIPS-a, uključujući postupke utvrđivanja, sagledavanja i rješavanja sukoba interesa svojih članova;
  - (c) s iznimkom SIPS-a Eurosustava, osiguravanje djelotvornog izbora, praćenja, i, gdje je prikladno, smjenjivanje članova Odbora;
  - (d) s iznimkom SIPS-a Eurosustava, utvrđivanje primjerenih politika naknade, u skladu s najboljim praksama utemeljenim na dugoročnim postignućima.
4. Osim za SIPS Eurosustava, Odbor preispituje uspješnost čitavog Odbora i uspješnost njegovih pojedinih članova najmanje jednom godišnje.
5. Sastav Odbora osigurava integritet i, osim za SIPS Eurosustava, potrebnu kombinaciju tehničkih vještina, znanja i iskustva vezano uz SIPS i za financijska tržišta općenito, kako bi se omogućilo Odboru da ispunjava svoje funkcije i odgovornosti. Sastav Odbora također ovisi o općenitoj raspodjeli nadležnosti sukladno nacionalnom pravu. Osim za SIPS Eurosustava, Odbor se sastoji i od neizvršnih članova Odbora ako je to dozvoljeno nacionalnim pravom.

6. Funkcije rukovodstva, odgovornosti i linije izvještavanja se jasno određuju. Sastav rukovodstva osigurava integritet i potrebnu kombinaciju tehničkih vještina, znanja i iskustva vezano uz SIPS i uz financijska tržišta općenito, kako bi se omogućilo rukovodstvu da ispunjava svoje zadaće u vezi djelovanja i upravljanja rizicima upravitelja SIPS-a. Funkcije rukovodstva uključuju, prema uputama Odbora, osiguravanje svega navedenog u nastavku:

- (a) da su aktivnosti upravitelja SIPS-a u skladu s njegovim ciljevima, strategijom i tolerancijom rizika;
- (b) da su unutarnje kontrole i povezani postupci utvrđeni, izvršeni i na odgovarajući način nadgledani kako bi unaprijedili ciljeve upravitelja SIPS-a;
- (c) da su unutarnje kontrole i povezani postupci predmet redovitog preispitivanja i testiranja od strane odjela zaduženih za upravljanje rizikom i unutarnju reviziju, koji su dobro osposobljeni i imaju dovoljno zaposlenih;
- (d) aktivno sudjelovanje u postupku kontrole rizika;
- (e) da su okviru upravljanja rizikom SIPS-a dodijeljena dovoljna novčana sredstva.

7. Odbor određuje i nadzire dokumentirani okvir upravljanja rizikom koji:

- (a) uključuje politiku tolerancije rizika upravitelja SIPS-a;
- (b) dodjeljuje odgovornosti za odluke u vezi rizika;
- (c) rješava donošenje odluka u kriznim i izvanrednim situacijama;
- (d) rješava funkcije unutarnje kontrole.

Odbor osigurava da funkcija upravljanja rizikom i funkcija unutarnje kontrole imaju dovoljne ovlasti, neovisnost, sredstva i pristup Odboru.

8. Odbor osigurava da glavne odluke koje utječu na tehničku i funkcionalnu strukturu SIPS-a, pravila i sveukupnu strategiju, posebice u odnosu na odabir klirinškog sustava i sustava namire, operativne strukture, opseg proizvoda koji su predmet kliriranja ili namire te na korištenje tehnologije i postupaka, na prikladan način odražavaju zakonite interese odgovarajućih zainteresiranih strana SIPS-a. O takvim se odlukama, dovoljno unaprijed, savjetuje s odgovarajućim zainteresiranim stranama i, kada je to prikladno, s javnošću.

Članak 5.

Okvir za sveobuhvatno upravljanje rizicima

1. Upravitelj SIPS-a određuje i održava stabilan okvir upravljanja rizikom radi sveobuhvatnog utvrđivanja, mjerenja, praćenja i upravljanja rasponima rizika koji nastaju u SIPS-u ili koje snosi SIPS. Upravitelj SIPS-a preispituje okvir upravljanja rizikom najmanje jednom godišnje. Okvir upravljanja rizikom:

- (a) uključuje politiku tolerancije rizika upravitelja SIPS-a i odgovarajuće alate za upravljanje rizicima;
- (b) dodjeljuje odgovornosti za odluke u vezi rizika;
- (c) rješava donošenje odluka, u izvanrednim situacijama, koje se odnose na SIPS, uključujući događaje na financijskim tržištima koji mogu imati nepovoljan utjecaj na likvidnost na tržištu i stabilnost financijskog sustava u bilo kojoj državi članici čija je valuta euro, a u kojoj su osnovani upravitelj SIPS-a ili jedan od sudionika.

2. Upravitelj SIPS-a potiče sudionike i, prema potrebi, njihove klijente da upravljaju rizicima i ograničavaju rizike koje oni predstavljaju za SIPS i koje snose zbog SIPS-a. U odnosu na sudionike, takvi poticaji uključuju djelotvoran, proporcionalan i odvratajući sustav novčanih kazni ili sustav podjele gubitka, ili oboje.

3. Upravitelj SIPS-a najmanje jednom godišnje preispituje značajne rizike koje, kao posljedica međuovisnosti, SIPS snosi zbog ili uzrokuje drugim subjektima, uključujući između ostaloga, infrastrukture financijskih tržišta (FMI), banke za namiru, pružatelje likvidnosti i pružatelje usluga. Upravitelj SIPS-a razvija alate za upravljanje rizicima koji su pouzdani i proporcionalni utvrđenoj razini rizika.

4. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ključne poslove i usluge SIPS-a. Upravitelj SIPS-a utvrđuje posebne scenarije koji mu mogu onemogućiti obavljanje ovih ključnih poslova i usluga kao trajnu djelatnost i ocjenjuje učinkovitost svih opcija za oporavak ili, s iznimkom SIPS-a Eurosustava, redovan prestanak rada. Upravitelj SIPS-a preispituje ključne poslove i usluge SIPS-a najmanje jednom godišnje. Na temelju te procjene, upravitelj SIPS-a priprema plan oporavka SIPS-a i, osim za SIPS Eurosustava, redovan prestanak rada. Plan oporavka i redovan prestanak rada sadrži, između ostalog, temeljni prikaz ključnih strategija oporavka i redovnog prestanka rada, navođenje ključnih poslova i usluga SIPS-a i opis mjera potrebnih radi provedbe ključnih strategija. Upravitelj SIPS-a, ako je primjenjivo, pruža nadležnim tijelima informacije koje su im potrebne radi planiranja odluka. Upravitelj SIPS-a preispituje plan oporavka i redovnog prestanka rada najmanje jednom godišnje.

Članak 6.

Kreditni rizik

1. Upravitelj SIPS-a određuje pouzdani okvir za mjerenje, praćenje i upravljanje svojim kreditnim izloženostima prema sudionicima i kreditnim izloženostima među sudionicima koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a.
2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje sve izvore kreditnog rizika. Mjerenje i praćenje kreditnih izloženosti odvija se tijekom dana, upotrebom pravovremenih informacija i prikladnih alata za mjerenje rizika.
3. Upravitelj SIPS-a, uključujući upravitelja koji upravlja DNS-om s jamstvom namire, kod kojeg tijekom djelovanja SIPS-a nastaje kreditna izloženost prema njegovim sudionicima, pokriva svoju kreditnu izloženost svakom sudioniku upotrebom instrumenta osiguranja, jamstvenih fondova, vlasničkog kapitala (nakon oduzimanja iznosa namijenjenog pokriću općeg rizika poslovanja) ili drugih jednakovrijednih financijskih sredstava.
4. Upravitelj SIPS-a, uključujući onog koji upravlja DNS-om bez jamstva namire, ali kod kojeg su sudionici suočeni s kreditnom izloženosti koja proizlazi iz postupaka plaćanja, kliringa ili namire SIPS-a, uspostavlja pravila ili ugovorne odnose s navedenim sudionicima. Pravila ili ugovorni odnosi osiguravaju da sudionici pribavljaju dovoljna sredstva, kako su definirana u stavku 3., radi pokrića kreditnih izloženosti koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a u odnosu na dva sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima imaju najveću ukupnu kreditnu izloženost.
5. Upravitelj SIPS-a utvrđuje pravila i postupke radi rješavanja gubitaka koji neposredno proizlaze iz neispunjenja ugovorne obveze prema SIPS-u od strane jednog ili više sudionika. Ova pravila i postupci rješavaju raspodjelu potencijalnih nepokrivenih gubitaka, uključujući otplatu bilo kojih novčanih sredstava koje upravitelj SIPS-a može pozajmiti od pružatelja likvidnosti. Ona uključuju pravila i postupke upravitelja SIPS-a radi obnavljanja bilo kojih financijskih sredstava koje je SIPS koristio tijekom stresnog događaja, do razine utvrđene u stavku 3.

Članak 7.

Instrument osiguranja

1. Upravitelj SIPS-a prihvaća samo sljedeću imovinu kao instrument osiguranja: (a) gotovinu; i (b) imovinu s niskim kreditnim, likvidnosnim i tržišnim rizikom, odnosno imovinu za koju upravitelj SIPS-a može dokazati nadležnim tijelima na temelju primjerene unutarnje procjene da udovoljava svim sljedećim uvjetima:
  - i. izdana je od strane izdavatelja s niskim kreditnim rizikom;
  - ii. slobodno je prenosiva bez bilo kakvih pravnih zapreka ili potraživanja trećih osoba;
  - iii. nominirana je u valuti čijim rizikom upravlja upravitelj SIPS-a;
  - iv. ima pouzdane podatke o cijenama koji se redovno objavljuju;
  - v. nije na drugi način predmet značajnog povratnog rizika;
  - vi. nije izdana od strane sudionika koji daje instrument osiguranja ili od strane subjekta koji je dio iste grupe kao taj sudionik, osim u slučaju pokrivenih obveznica i samo ako je imovina u skupini za pokriće na odgovarajući način izdvojena u okviru pouzdanog pravnog okvira i udovoljava uvjetima utvrđenima u točkama i. do v.

U provođenju unutarnje procjene točaka i. do vi., upravitelj SIPS-a određuje, dokumentira i primjenjuje objektivnu metodologiju.

2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje i provodi politike i postupke za praćenja kvalitete kredita, likvidnosti tržišta i volatilnosti cijena za svaku imovinu prihvaćenu kao instrument osiguranja. Upravitelj SIPS-a redovno, a najmanje jednom godišnje, prati adekvatnosti svojih politika i postupaka vrednovanja. Takva preispitivanja se također provode svaki put kad dođe do značajne promjene koja utječe na izloženost riziku SIPS-a. Upravitelj SIPS-a usklađuje vrijednost svog instrumenta osiguranja s tržišnom vrijednošću najmanje jednom dnevno.
3. Upravitelj SIPS-a utvrđuje stabilne i konzervativne korektivne faktore i testira ih najmanje jednom godišnje te uzima u obzir stresne tržišne uvjete. Postupke u vezi korektivnih faktora provjeravaju najmanje jednom godišnje zaposlenici koji nisu kreirali korektivne faktore i koji ih ne primjenjuju.
4. Upravitelj SIPS-a poduzima mjere kako bi se izbjeglo koncentriranje određene imovine ako bi to značajno smanjilo mogućnost brzog unovčenja takve imovine bez značajnih nepovoljnih utjecaja na cijenu.
5. Upravitelj SIPS-a koji prihvaća prekogranični instrument osiguranja utvrđuje i ublažava rizike povezane s njihovom upotrebom i osigurava da se prekogranični instrument osiguranja može pravodobno upotrijebiti.
6. Upravitelj SIPS-a upotrebljava djelotvoran i operativno prilagodljiv sustav upravljanja instrumentom osiguranja.
7. Stavak 1. ne primjenjuje se na SIPS Eurosustava.

Članak 8.

Likvidnosni rizik

1. Upravitelj SIPS-a utvrđuje sveobuhvatan okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom kojem su izloženi sudionici SIPS-a, banke za namiru, *nostro* agenti, skrbničke banke, pružatelji likvidnosti i drugi odgovarajući subjekti.
2. Upravitelj SIPS-a uspostavlja operativne i analitičke alate koji mu omogućuju utvrđivanje, mjerenje i praćenje tokova namire i financiranja, uključujući upotrebu unutardnevne likvidnosti, na trajnoj i pravodobnoj osnovi.
3. Upravitelj SIPS-a drži, ili osigurava da sudionici drže, dovoljno likvidnih sredstava u svako doba, u svim valutama u kojima djeluje, radi izvršavanja namire obveze plaćanja u istom danu u širokom rasponu mogućih stresnih scenarija. Gdje je prikladno, to uključuje unutardnevnu namiru ili namiru tijekom više dana. Stresni scenariji uključuju: (a) neispunjenje ugovorne obveze, pod iznimnim ali mogućim tržišnim uvjetima, od strane sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu obvezu plaćanja; i (b) druge scenarije u skladu sa stavkom 11.
4. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima drži, ili osigurava da sudionici drže, likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3., kako bi pravovremeno izvršili namiru obveze plaćanja u slučaju neispunjenja ugovorne obveze sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu obvezu plaćanja kako je određeno stavkom 3. točkom (a) na bilo koji od sljedećih načina:
  - (a) u gotovini s Eurosustavom; ili
  - (b) s prihvatljivim instrumentom osiguranja kako je određen okvirnim ugovorom o instrumentu osiguranja Eurosustava utvrđenom u Smjernici ESB/2011/14 od 20. rujna 2011. o instrumentima i postupcima monetarne politike Eurosustava⁽¹⁾, posebno ako upravitelj SIPS-a ima pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava.
5. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima ima, ili osigurava da sudionici imaju, dodatna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. točkom (b), na način određen u stavku 4. ili s kreditno sposobnom poslovnom bankom, u obliku jednog ili više sljedećih instrumenata:
  - (a) obvezujuće kreditne linije;
  - (b) obvezujuće valutne ugovore o razmjeni;
  - (c) obvezujuće repo ugovore;
  - (d) imovinu kako je određena u članku 7. stavku 1., koju drži skrbnik;
  - (e) investicije koje su lako dostupne i koje je moguće zamijeniti za gotovinu pomoću prethodnih sporazuma o financiranju za koje upravitelj SIPS-a može dokazati nadležnom tijelu, na temelju primjerene unutarnje procjene, da su sporazumi o financiranju vrlo pouzdani, čak i u iznimnim ali mogućim tržišnim uvjetima.

⁽¹⁾ SL L 331, 14.12.2011., str. 1.

Upravitelj SIPS-a spreman je dokazati nadležnom tijelu, na temelju primjerene unutarnje procjene, da je poslovna banka kreditno sposobna.

6. Upravitelj SIPS-a koji namiruje dvostrana plaćanja ili jednostrana plaćanja u valutama koje nisu euro ima, ili osigurava da sudionici imaju, likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. u oblicima određenim u stavku 5.

7. Ako upravitelj SIPS-a dopunjuje sredstva iz stavka 3. drugom imovinom, ta imovina mora biti vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja (primjerice kreditne linije, ugovori o razmjeni ili repo ugovori) na *ad hoc* osnovi u slučaju neispunjenja ugovorne obveze, čak ako to ne može biti pouzdano prethodno ugovoreno ili zajamčeno u slučaju iznimnih ali mogućih tržišnih uvjeta. Ako sudionik dopunjuje sredstva navedena u stavku 3. drugom imovinom, upravitelj SIPS-a osigurava da ta druga imovina udovoljava zahtjevima navedenim u prvoj rečenici. Pretpostavlja se da je imovina vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja ako je upravitelj SIPS-a uzeo u obzir pravila i prakse odgovarajućih središnjih banaka o prihvatljivosti instrumenta osiguranja.

8. Upravitelj SIPS-a ne pretpostavlja da će biti dostupan izvanredan kredit središnje banke.

9. Upravitelj SIPS-a provodi dubinsku analizu kako bi potvrdio da svaki pružatelj likvidnih sredstava SIPS-a, u skladu sa stavkom 3.: (a) ima dovoljne i ažurne podatke kako bi razumio i upravljao svojim likvidnosnim rizikom povezanim s osiguravanjem gotovine ili imovine; i (b) ima mogućnost osigurati potrebnu gotovinu ili imovinu. Upravitelj SIPS-a preispituje svoju usklađenost s obvezom provođenja dubinske analize najmanje jednom godišnje. Samo subjekti koji imaju pristup kreditima od središnjih banaka izdavatelja prihvaćaju se kao pružatelji likvidnosti. Upravitelj SIPS-a redovno testira svoje postupke za pristup likvidnim sredstvima SIPS-a.

10. Upravitelj SIPS-a s pristupom računima središnje banke, platnim uslugama ili uslugama u vezi s vrijednosnim papirima koristi ove usluge kada je to moguće.

11. Upravitelj SIPS-a, putem strogih testiranja otpornosti na stres određuje koliko je gotovine i druge imovne potrebno da bi se zadovoljili zahtjevi iz stavka 3. i stavka 4. Upravitelj SIPS-a redovno preispituje ovaj iznos, između ostalog, uzimajući u obzir širok raspon scenarija, uključujući:

- (a) najviše povijesne volatilnosti cijena naprijed navedene imovine;
- (b) promjene drugih tržišnih čimbenika uključujući, između ostalog, određivanje cijena i krivulje prinosa;
- (c) jedan ili više sudionika nisu ispunili ugovornu obvezu istoga dana ili na različite kasnije dane;
- (d) istovremene pritiske na tržištima financiranja i imovine;
- (e) raspon stresnih scenarija okrenutih budućnosti u nizu iznimnih ali mogućih tržišnih uvjeta.

Takvi scenariji također uzimaju u obzir oblik i djelovanje SIPS-a, ispituju sve subjekte koji mogu uzrokovati značajan likvidnosni rizik za SIPS uključujući, između ostalog, banke za namiru, *nostro* agente, skrbničke banke, pružatelje likvidnosti i povezane infrastrukture financijskog tržišta (FMI) i, gdje je prikladno, pokrivaju višednevno razdoblje.

12. Upravitelj SIPS-a dokumentira svoje razloge za držanje, i ima odgovarajuće mehanizme upravljanja u vezi s iznosom gotovine i druge imovine koju drži ili koju drže sudionici. Upravitelj SIPS-a utvrđuje jasne postupke za izvještavanje Odbora o rezultatima testiranja otpornosti na stres. Upravitelj SIPS-a upotrebljava te rezultate kako bi procijenio adekvatnost i izvršio odgovarajuće prilagodbe okvira upravljanja likvidnosnim rizikom.

13. Upravitelj SIPS-a utvrđuje jasna pravila i postupke koji omogućuju SIPS-u da izvrši namiru istog dana i, gdje je to prikladno, pravodobnu namiru obveza unutardnevnog plaćanja i plaćanja tijekom više dana nakon neispunjenja ugovorne obveze jednog ili više sudionika SIPS-a. Ova pravila i postupci:

- (a) rješavaju nepredvidive i potencijalno nepokrivene manjkove likvidnosti;
- (b) imaju za cilj izbjegavanje vraćanja sredstava, povlačenja ili zakašnjenja u namiri obveza plaćanja istoga dana;
- (c) navode kako obnoviti gotovinu i drugu imovinu upotrijebljenu od strane SIPS-a za vrijeme stresnih događaja, u mjeri određenoj sukladno stavcima 3. do 5.

*Članak 9.***Konačna namira**

Upravitelj SIPS-a određuje pravila i postupke kako bi omogućio da se konačna namira provede najkasnije na kraju predviđenog datuma namire.

*Članak 10.***Novčane namire**

1. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima osigurava da se konačna namira provede u novcu središnje banke.
2. Upravitelj SIPS-a koji namiruje dvostrana plaćanja ili jednostrana plaćanja u valutama koje nisu euro osigurava da se konačna namira provede u novcu središnje banke kad je to provedivo i moguće.
3. Ako se novac središnje banke ne upotrebljava, upravitelj SIPS-a osigurava da se novčana namira provede upotrebom imovine za namiru s malim kreditnim ili likvidnosnim rizikom ili bez kreditnog ili likvidnosnog rizika.
4. Ako se namira provodi u novcu poslovne banke, upravitelj SIPS-a prati, upravlja i ograničava kreditne i likvidnosne rizike koji proizlaze iz poslovnih banaka za namiru. Naročito, upravitelj SIPS-a utvrđuje i prati usklađenost svojih banaka za namiru sa strogim kriterijima koji uzimaju u obzir, između ostalog, njihovo reguliranje i nadzor, kreditnu sposobnost, kapitaliziranost, pristup likvidnosti i operativnu pouzdanost. Upravitelj SIPS-a također prati i upravlja koncentracijom kreditnih i likvidnosnih izloženosti poslovnih banaka za namiru SIPS-a.
5. Ako upravitelj SIPS-a provodi novčanu namiru u svojim knjigama, on smanjuje i strogo kontrolira svoj kreditni i likvidnosni rizik.
6. Ako se namira provodi u novcu poslovne banke, ugovori s bilo kojom poslovnom bankom za namiru izričito utvrđuju:
  - (a) kada se očekuje prijenos u knjigama pojedine banke za namiru;
  - (b) da su prijenosi konačni kad su izvršeni;
  - (c) da se primljena novčana sredstva prenose što je prije moguće, a najkasnije do kraja dana.

*Članak 11.***Plaćanje po plaćanju**

Upravitelj SIPS-a koji koristi mehanizam plaćanje po plaćanju otklanja osnovni rizik osiguravanjem da konačna namira jedne obveze nastupi ako i samo ako je nastupila konačna namira povezane obveze. Ovo pravilo se primjenjuje neovisno o tome provodi li se namira na bruto ili neto osnovi i kad nastupa konačnost.

*Članak 12.***Pravila i postupci u vezi neispunjenja ugovorne obveze od strane sudionika**

1. Upravitelj SIPS-a u pravilima i postupcima SIPS-a utvrđuje definiciju neispunjenja ugovorne obveze od strane sudionika koja uključuje najmanje propust sudionika da ispunji svoje financijske obveze o dospelju zbog, između ostalog, operativnih razloga, povrede ugovora ili pokretanja stečajnog postupka nad takvim sudionikom. Upravitelj SIPS-a razlikuje automatsko neispunjenje obveze i diskrecijsko neispunjenje obveze. U slučaju diskrecijskog neispunjenja obveze, upravitelj SIPS-a navodi koji se subjekt može koristiti takvom diskrecijom. Upravitelj SIPS-a preispituje navedenu definiciju najmanje jednom godišnje.

2. Upravitelj SIPS-a ima pravila i postupke o neispunjenju obveza koji mu omogućuju da nastavi ispunjavati svoje obveze u slučaju neispunjenja obveza od strane sudionika, a koji rješavaju obnavljanje sredstava nakon neispunjenja obveze. Pravila i postupci određuju, najmanje, sve dolje navedeno:

- (a) radnje koje upravitelj SIPS-a može poduzeti kad dođe do neispunjenja obveze;
- (b) da se takve radnje poduzimaju automatski ili diskrecijski te načine na koje se izvršava diskrecijska ovlast;
- (c) moguće promjene redovnih praksi namire upravitelja SIPS-a kako bi se osigurala pravodobna namira;
- (d) upravljanje plaćanjima u različitim fazama obrade;
- (e) moguće utvrđivanje redoslijeda radnji;
- (f) uloge, obveze i odgovornosti odgovarajućih strana, uključujući sudionike kod kojih je došlo do neispunjenja obveze;
- (g) ostale mehanizme koji će se pokrenuti kako bi se ograničio utjecaj neispunjenja obveze.

3. Upravitelj SIPS-a spreman je provesti pravila i postupke vezane za neispunjenje obveza, uključujući bilo koji prikladan diskrecijski postupak propisan u njegovim pravilima. Upravitelj SIPS-a osigurava, između ostalog, da: (a) ima operativnu sposobnost, uključujući dovoljan broj dobro osposobljenih zaposlenika za pravodobnu primjenu postupaka navedenih u stavku 2.; i (b) pravila i postupci SIPS-a rješavaju potrebe za dokumentacijom, informacijama i obavijestima i, kad je uključeno više od jedne infrastrukture financijskog tržišta (FMI) ili tijela, suradnju.

4. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje ključne aspekte pravila i postupaka navedenih u stavku 2., uključujući, najmanje, sve dolje navedeno:

- (a) okolnosti pod kojima će radnja biti poduzeta;
- (b) tko će poduzeti navedene radnje;
- (c) opseg radnji koje će biti poduzete;
- (d) mehanizme koji rješavaju obveze upravitelja SIPS-a u odnosu na sudionike kod kojih je došlo do neispunjenja obveze.

5. Upravitelj SIPS-a testira i preispituje pravila i postupke SIPS-a navedene u stavku 2. najmanje jednom godišnje ili nakon svake značajne promjene SIPS-a koje utječu na ta pravila i postupke. Upravitelj SIPS-a u takva testiranja i preispitivanja uključuje sudionike SIPS-a i odgovarajuće zainteresirane strane.

Članak 13.

Opći poslovni rizik

1. Upravitelj SIPS-a utvrđuje pouzdan sustav upravljanja i kontrole radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja općim poslovnim rizikom, uključujući gubitke nastale zbog lošeg provođenja poslovne strategije, negativnih novčanih tokova ili neočekivanih i iznimno velikih operativnih troškova.

2. Upravitelj SIPS-a drži likvidnu neto imovinu financiranu vlasničkim udjelima, primjerice redovnim dionicama, objavljenim pričuvama ili drugom zadržanom dobiti, tako da može nastaviti svoje poslovanje i usluge kao trajnu djelatnost ako pretrpi opće poslovne gubitke. Iznos ove imovine se određuje u odnosu na opći profil poslovnog rizika i duljinu vremena potrebnu da bi se postigao oporavak ili redovan prestanak obavljanja njegovih ključnih poslova i usluga ako je takva radnja poduzeta.

3. Upravitelj SIPS-a održava plan ostvarivog oporavka ili, osim za SIPS Eurosustava, redovan plan prestanka rada.

4. Upravitelj SIPS-a drži dovoljno likvidne neto imovine financirane vlasničkim udjelima radi provođenja plana iz stavka 3. Najmanje, upravitelj SIPS-a drži likvidnu neto imovinu financiranu vlasničkim udjelima u vrijednosti jednako najmanje šestomjesečnim tekućim operativnim troškovima. Navedena imovina je povrh sredstava koja se drže radi pokrivanja rizika neispunjenja obveza od strane sudionika ili drugih rizika temeljem članka 6. i članka 8. Vlasnički udjeli koji se drže temeljem međunarodnih standarda kapitala utemeljenih na riziku mogu biti uključeni radi izbjegavanja umnožavanja kapitalnih zahtjeva.

5. Imovina koja se drži radi pokrivanja općih poslovnih rizika treba biti dovoljno likvidna i visoke kvalitete kako bi bila pravodobno dostupna. Upravitelj SIPS-a je u mogućnosti unovčiti navedenu imovinu uz malo nepovoljnog utjecaja na cijenu ili bez takvog utjecaja, tako da može nastaviti svoje poslovanje kao trajnu djelatnost ako pretrpi opće poslovne gubitke.

6. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ostvariv plan za prikupljanje dodatnog vlasničkog kapitala ako se njegov vlasnički kapital smanji na razinu iznosa iz stavka 4. ili padne ispod tog iznosa. Plan se podnosi na odobrenje Odboru i ažurira se najmanje jednom godišnje.
7. Stavak 2. i stavci 4. do 6. ne primjenjuju se na SIPS Eurosustava.

Članak 14.

Rizici skrbništva i investicijski rizici

1. Upravitelj SIPS-a drži svoju vlastitu imovinu i imovinu sudionika kod nadziranih i reguliranih subjekata (dalje u tekstu „skrbnici“), koji imaju računovodstvene prakse, postupke u vezi čuvanja i unutarnje kontrole koji u potpunosti štite ovu imovinu od rizika gubitka u slučaju insolventnosti skrbnika ili podskrbnika, nepažnje, prijevare, lošeg upravljanja ili neodgovarajućeg vođenja evidencije.
2. Upravitelj SIPS-a ima pravodoban pristup svojoj imovini i imovini koju su osigurali sudionici.
3. Upravitelj SIPS-a ocjenjuje i shvaća svoju izloženost prema svojim bankama skrbnicima, uzimajući u obzir ukupnost svog odnosa sa svakom od njih.
4. Upravitelj SIPS-a utvrđuje svoju investicijsku strategiju koja je u skladu s njegovom sveukupnom strategijom upravljanja rizikom i u cijelosti je objavljena sudionicima. Upravitelj SIPS-a preispituje investicijsku strategiju najmanje jednom godišnje.
5. Investicije upravitelja SIPS-a na temelju njegove investicijske strategije investiranja osigurane su od strane visokokvalitetnih dužnika ili potraživanjima od takvih dužnika. Upravitelj SIPS-a utvrđuje kriterije za visokokvalitetne dužnike. Ulaganja se vrše u instrumente s minimalnim kreditnim, tržišnim i likvidnosnim rizicima.
6. Stavci 3. do 5. se ne primjenjuju na SIPS Eurosustava.

Članak 15.

Operativni rizik

1. Upravitelj SIPS-a utvrđuje pouzdan okvir s prikladnim sustavima, politikama, postupcima i kontrolama radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja operativnim rizikom.
2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ciljeve u vezi razine usluge i operativne pouzdanosti i politike zasnovane radi postizanja tih ciljeva. Upravitelj SIPS-a preispituje ciljeve i politike najmanje jednom godišnje.
3. Upravitelj SIPS-a osigurava da SIPS, u svako doba, ima prilagodljivu mogućnosti za postupanje u slučaju povećanja količine plaćanja koje se pojavljuje zbog stresnih događaja i da može doseći ciljanu razinu svojih usluga.
4. Upravitelj SIPS-a utvrđuje sveobuhvatne politike fizičke i informatičke sigurnosti koje na odgovarajući način utvrđuju, procjenjuju i upravljaju svim mogućim slabostima i opasnostima. Upravitelj SIPS-a preispituje navedene politike najmanje jednom godišnje.
5. Upravitelj SIPS-a utvrđuje plan kontinuiteta poslovanja koji rješava događaje koji djelovanje SIPS-a izlažu značajnom riziku ili onemogućavaju njegovo djelovanje. Plan uključuje upotrebu sekundarne lokacije i utvrđen je kako bi se osiguralo da ključni sustavi informatičke tehnologije mogu nastaviti djelovanje unutar dva sata od nastanka ovih događaja. Plan se određuje na takav način da je SIPS uvijek u stanju namiriti sva dospjela plaćanja do kraja radnog dana kada je smetnja nastala. Upravitelj SIPS-a testira i preispituje plan najmanje jednom godišnje.
6. Upravitelj SIPS-a utvrđuje ključne sudionike naročito na temelju količine plaćanja i vrijednosti i njihovih mogućih utjecaja na druge sudionike i na SIPS kao cjelinu u slučaju značajnih operativnih problema kojima su bili izloženi takvi sudionici.
7. Upravitelj SIPS-a utvrđuje, prati i upravlja rizicima koje ključni sudionici, druge infrastrukture financijskog tržišta (FMI), pružatelji usluga i pružatelji komunalnih usluga mogu prouzročiti djelovanju SIPS-a.

Članak 16.**Kriteriji za pristup i sudjelovanje**

1. Upravitelj SIPS-a utvrđuje i javno objavljuje nediskriminirajući kriterij za pristup uslugama SIPS-a i za sudjelovanje u uslugama SIPS-a za izravne i, kad je primjenjivo, neizravne sudionike i za druge infrastrukture financijskog tržišta (FMI). Upravitelj SIPS-a preispituje kriterije najmanje jednom godišnje.
2. Kriteriji za pristup i sudjelovanje iz stavka 1. opravdavaju se sa stajališta sigurnosti i učinkovitosti SIPS-a i tržišta kojima on služi te se prilagođavaju i usklađuju sa specifičnim rizicima SIPS-a. U skladu s načelom razmjernosti, upravitelj SIPS-a utvrđuje zahtjeve koji ograničavaju pristup u najmanjoj mogućoj mjeri. Ako upravitelj SIPS-a uskrati pristup subjektu, mora to pisano obrazložiti temeljem sveobuhvatne analize rizika.
3. Upravitelj SIPS-a neprekidno prati usklađenost sudionika s kriterijima za pristup i sudjelovanje u SIPS-u. Upravitelj SIPS-a utvrđuje i javno objavljuje nediskriminirajuće postupke kako bi olakšao privremeno ili trajno ukidanje prava sudionika na sudjelovanje ako sudionik ne ispunji kriterije u vezi pristupa i sudjelovanja. Upravitelj SIPS-a preispituje postupke najmanje jednom godišnje.

Članak 17.**Posredni sporazumi o sudjelovanju**

1. Za potrebe upravljanja rizikom, upravitelj SIPS-a osigurava da pravila, postupci i ugovorne odredbe SIPS-a dozvoljavaju da upravitelj SIPS-a prikuplja informacije o neizravnom sudjelovanju radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja bilo kojim značajnim rizikom za SIPS koji može proisteci iz sudjelovanja. Ova informacija, najmanje, sadrži sve što je navedeno u nastavku:
  - (a) udio aktivnosti koje izravni sudionik obavlja u ime neizravnih sudionika;
  - (b) broj neizravnih sudionika koji provode namiru preko pojedinačnih izravnih sudionika;
  - (c) količinu ili vrijednosti plaćanja u SIPS-u koje potječu od svakog neizravnog sudionika;
  - (d) količinu ili vrijednosti plaćanja iz točke (c) u odnosu na količinu i vrijednosti plaćanja izravnih sudionika putem kojim neizravni sudionik pristupa SIPS-u.
2. Upravitelj SIPS-a utvrđuje značajne ovisnosti između izravnih i neizravnih sudionika koje mogu utjecati na SIPS.
3. Upravitelj SIPS-a utvrđuje neizravne sudionike koji uzrokuju značajne rizike za SIPS i izravne sudionike putem kojih oni pristupaju SIPS-u s ciljem upravljanja ovim rizicima.
4. Upravitelj SIPS-a preispituje rizike koji proizlaze iz posrednih sporazuma o sudjelovanju najmanje jednom godišnje. Upravitelj SIPS-a poduzima radnje za ublažavanje kad je to potrebno radi osiguravanja ispravnog upravljanja rizicima.

Članak 18.**Učinkovitost i djelotvornost**

1. Upravitelj SIPS-a ima uspostavljen postupak za utvrđivanje i udovoljavanje potrebama tržišta kojima SIPS služi, a posebno, u odnosu na:
  - (a) odabir klirinškog sustava i sustava namire;
  - (b) operativnu strukturu;
  - (c) opseg proizvoda za koje je izvršen kliring ili namira;
  - (d) upotrebu tehnologije i postupaka.

2. Upravitelj SIPS-a ima jasno određene mjerljive i provedive ciljeve, kao što su u područjima minimalnih razina usluga, očekivanja u vezi s upravljanjem rizicima i poslovnih prioriteta.
3. Upravitelj SIPS-a ima utvrđene mehanizme pomoću kojih redovno, najmanje jednom godišnje, preispituje zahtjeve utvrđene u stavcima 1. i 2.

Članak 19.

Postupci i standardi komunikacije

Upravitelj SIPS-a upotrebljava ili prihvaća odgovarajuće međunarodno priznate postupke i standarde komunikacije kako bi olakšao učinkovito plaćanje, kliring, namiru i evidentiranje.

Članak 20.

Objava pravila, ključnih postupaka i tržišnih podataka

1. Upravitelj SIPS-a donosi jasna i sveobuhvatna pravila i postupke koji su u cijelosti objavljeni sudionicima. Odgovarajuća pravila i ključni postupci se također javno objavljuju.
2. Upravitelj SIPS-a objavljuje jasne opise modela i djelovanja sustava, jednako kao i prava i obveze upravitelja SIPS-a i sudionika, tako da sudionici mogu lako ocijeniti rizike koji mogu nastati sudjelovanjem u SIPS-u.
3. Upravitelj SIPS-a dostavlja svu potrebnu i odgovarajuću dokumentaciju i obuku kako bi omogućio sudionicima razumijevanje pravila i postupaka SIPS-a i rizika s kojima se suočavaju sudjelovanjem u SIPS-u.
4. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje naknade SIPS-a na razini pojedinačnih usluga koje nudi jednako kao i svoje politike popusta. Upravitelj SIPS-a osigurava jasne opise naplaćenih usluga radi usporedbe.
5. Upravitelj SIPS-a izdaje i javno objavljuje odgovore na Okvir CPSS-IOSCO za objavu za infrastrukture financijskih tržišta. Upravitelj SIPS-a ažurira svoje odgovore nakon značajnih promjena u sustavu ili njegovom okruženju, ali najmanje svake dvije godine. Upravitelj SIPS-a također objavljuje, najmanje, osnovne podatke o količini i vrijednosti transakcija.

Članak 21.

Izveštavanje nadležnog tijela

Nadležno tijelo je ovlašteno dobiti od upravitelja SIPS-a sve informacije i dokumente potrebne za ocjenu usklađenosti sa zahtjevima temeljem ove Uredbe. Upravitelj SIPS-a dostavlja nadležnom tijelu odgovarajuće posebne informacije.

Članak 22.

Korektivne mjere

1. Ako upravitelj SIPS-a nije postupio i skladu s ovom Uredbom, nadležno tijelo:
  - (a) obavještava upravitelja SIPS-a o prirodi postupanja protivno ovoj Uredbi; i
  - (b) pruža upravitelju SIPS-a mogućnost da bude saslušan i da dostavi obrazloženja.
2. Na temelju informacija dostavljenih od upravitelja SIPS-a, nadležno tijelo može dati uputu upravitelju SIPS-a da primjeni posebne korektivne mjere radi ispravljanja neusklađenosti i/ili izbjegavanja ponavljanja postupanja protivno Uredbi.

3. Nadležno tijelo može naložiti korektivne mjere neposredno nakon što utvrdi, uz obrazloženo mišljenje, da je postupanje protivno Uredbi dovoljno ozbiljno da zahtijeva neposredno djelovanje.
4. Nadležno tijelo odmah obavještava ESB o svakoj korektivnoj mjeri izrečenoj upravitelju SIPS-a.
5. Korektivne mjere mogu se izreći neovisno o sankcijama u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija ⁽¹⁾ ili zajedno sa sankcijama.

Članak 23.

Sankcije

U slučaju povrede ove Uredbe, ESB izriče sankcije u skladu s Uredbom (EZ) br. 2532/98 i Uredbom (EZ) br. 2157/1999 Europske središnje banke od 23. rujna 1999. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (ESB/1999/4) ⁽²⁾. ESB objavljuje obavijest o metodologiji izračuna iznosa sankcija.

Članak 24.

Preispitivanje

Najkasnije dvije godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe i svake dvije godine nakon toga, Upravno vijeće preispituje opću primjenu ove Uredbe te procjenjuje treba li biti izmijenjena.

Članak 25.

Završne odredbe

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Upravitelji SIPS-a trebaju se uskladiti sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi u roku od godinu dana od datuma kada budu obaviješteni o odluci Upravnog vijeća u skladu s člankom 1. stavkom 2.
3. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i neposredno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 3. srpnja 2014.

Za Upravno vijeće ESB-a

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ SL L 318, 27.11.1998., str. 4.

⁽²⁾ SL L 264, 12.10.1999., str. 21.